

NÉPNEVELŐ

A KATHOLIKUS TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden vasárnap. — Előfizetési ára egész évre 8 korona, félévre 4 korona, egyes szám ára 30 fillér. — Szerkesztőség: Budapest, Szentkirályi-utca 28. szám. — Telefon: 52—31. — Keziratokat nem küldünk vissza.

SZERKESZTŐ:
EMBER KÁROLY
SEGÉDSZERKESZTŐ:
WOHLMUTH ERNŐ
KIADÓTULAJDÓNOS:
SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

Megkapja e lapot minden katolikus népoktatási intézet egy példányban ingyen. Ily kérelmek az egyházmegyei főtanfelügyelőség útján intézendők a Szent-István-Társulat igazgatóságához, Budapest, Szentkirályi-utca 28.

Ez is nyelvtanozás?

Irta: Káth József.

Fölfordul a rend! Ezek a fiatalok semmivel sínesenek melegegvedve, mindenben újítást, változtatást keresnek. Ami eddig 30—50 esztendőig bevált, azon is túteszik magukat s bizonytalan utakon kísérletezve botorkálnak rend, cél és eredmény nélkül.

Igy nyilatkozik öregebb kollegáink egyike-másika, mikor a tanügyi lapokból tudomást vesz a metodikai forrongásról, az újítások szam-talanjáról. És sokszor igazat is mond. Csak így találomra, cél és rend nélkül nekimenni az újításnak, aligha járhat sikerrel. Viszont azonban vakon haladni az évtizedek óta kitaposott úton, anélkül hogy jobbra-balra tekintenénk, ez sem járja.

Amikor annyi jó és praktikus eszme kínálkozik a nevelés és oktatás munkájában, nemszabad őket észrevétlenül és fölhasználatlanul hagyni.

Legfőbb gondot okoz többek közt a nyelvtan kérdése. A száraz elemzést idegölő, élettelen rendszernek deklarálták. Bűn ilyenekkel nyomorítani a fejlődő gyereket. Viszont a diktálás, másolás, beszélés többnyire összevissza történik s nincs köszönet benne.

Mert a nyelvtani fogalmakat mégsem lehet nélkülözni, ha csak némileg is kívánjuk, pedig kell is kívánunk: a *tudatos* helyesírást.

Ez sem jó, amaz sem jó? Jó bizony mind-egyik, de csak módjával. Ebből is, abból is. Míg ellenben szélsőséges egyoldalúsággal mindenhogyan bajt okozunk.

A nyelvtanra vonatkozólag az állami tantervhez fűzött utasítás ezeket mondja:

1. A tanítás bármely nyelvjelenség szemléltetésénél a mondatból, mint a beszédbeli legkisebb egységből, indul ki.

2. A szabály levonásához szükséges, hogy menél több alkalmas *példamond*at gyűjtessék össze.

3. A példamondatok vehetők a nyelvkönyvből is; de még jobb, ha a tanító gondos előkészü-

után maga állítja össze egyfeldolgozott olvasmányból, vagy a gyermek ismeretköréből vett tárgyról:

4. Szükség szerint a növendékekkel fogalmaztatja stb.

Jól mondja az utasítás, hogy a mindenünnen összeszedett példamondatok szétszórják a gyermek figyelmét, gyengítik az egység iránti érdeket. Ellenben az *egy tárgy- és gondolatkörből vett példamondatokkal a rendszeres gondolkodás és fogalmazás fejlesztését is elősegítjük.*

Az állami tantervnek ezen utasítása igen szépen foglalja egybe a nyelvtani reformkivánásokat, csak az a baj, hogy nyelvtanaink — tisztelet a kivételeknek — nem ültetik át ezeket a gyakorlatba. Vannak a mindenünnen összeszedett példamondatokkal dolgozó nyelvtanok is, még a reformeszméket pontosan szemmel tartó és a fővárosban legjobbnak elfogadott Wessely-féle nyelvtan sem tekinthető tökéletesnek. Még pedig azért, mert olvasmányai, gyakorlati között elégszer akad olyan is, mely a gyermek előtt ismeretlen fogalomból, idegen gondolategységből indul ki. Nagyobb munkát ad tehát a benne foglalt fogalmak megmagyarázása, ismertetése, s ha ennyi munka után akarunk még csak a nyelvtani szempontra rátérni, a változatosságot kedvelő gyerek érdeklődése erősen megesappant. (Pl. IV. oszt. nyelvtan olvasmánya *őseink foglalkozásáról.*)

A gyermek fogalomkörének bővítése a reáliák feladata, alsóbb osztályokban a beszéd-értelemgyakorlaté, olvasókönyvé. A nyelvtannak kész fogalmakra kell támaszkodnia s csak a nyelvi sajátyságra, a nyelv szabályaira kell fordítania figyelmét is, munkáját is. Ézért sokkal jobbnak tartom, ha a tanító alapos előkészület után olyan példamondatokat *állít*at össze, melyek ismeretes tárgykörből vétetnek. Például:

A IV. osztályban bővítjük a mondatot. Legelső bővítőrész *a tárgy*, ami természetes is. Mert hiszen alig van cselekvés tárgy nélkül. Az életben szintén sokkal előbb érdekel minket, sokkal gyakrabban hangzik a kitért mit?, mint a milyen? hová? kié? mikor? stb.

Talán nincs anyaga a nyelvtannak, melyre oly bőven kínálkoznék a példa, mint épen a tárgyra.

Hiszen az emberi tevékenység minden anyagot atformál, fölhasznál.

Vegyük a házepítést. (Rövidség okaért kihagyom a fölösleges mondatrészeket; iskolában többnyire teljes és nem hiányos mondatot használunk.)

Megnézik a *telket*; megveszi a *földet*, kifizeti a *pénzt*; kéri a *nyugtát*; felkeresi az *építést*; megbeszéli a *tervet*, megállapítjuk a *költséget*. Hívják a napszámosokat, komüveseket, acsót, lakatost. Hordják a teglát, követ, homokot, meszet, vizet, gerendát, zsindelyt, ablakramát stb. Azalatt megassák az alapot, kiemelik a földet, hoznak lovat, kocsit, talyigát. Keresik a lapátot, kalapácsot, asót, fogót (pipát, gyujtót, vizet, reggelit, bort, kenyeret, tarisznyát stb. stb.), Vegre lerakják az alapkövet, fölepitik az alapot, kitalazzák a pincét, egyre építik a falat, rarakják a gerendákat, zsindelyeket, téglákat; befallazzák az ablakot, ajtót stb. stb.

Szombaton kifizetik a pallért, lakatost, stb. stb. Vég nélkül lehetne ugyszólván folytatni a tárgyat, hiszen még nem is szóltunk arról, hogy mit használnak az allványkészítésnél, a gyerekek mit dolgozhatnak stb. stb. (Hozzák a berendezést.) Annyi tárgyat találnak a gyerekek rövid idő alatt, hogy untilig elég a szabály levonására. Avagy vegyünk egyszerűbb esetet.

Olyan felületesen szoktunk szemlélni, hogy észre sem vesszük, mennyi apró cselekvésből áll a legkisebb tett is. Pl. a reggeli elkészítése.

Az édes anya leszeli a kenyeret, fölnyitja a dobozt, kenyerre kení a vaját, esészébe cukort tesz, tejet önt, kávét hozza, fogja a kanalat, keveri a kávét, leszedi a habot, kiosztja a kenyeret, leteszi a cseszket, inti a gyereket, letörli az asztalt, összesöpri a morzsát; a tányért, esészet, kanalat, kést lemossa; a kenyeret, vaját, edényt elrakja, az asztalt leteríti stb.

Vagy más eset. Ora előtt: A tanuló leveszi a sapkát, nyitja az ajtót, elmondja a köszöntést, fölakasztja a kabátot, sapkát; leteszi és kinyitja a tarsolyt, kiszedi a számtant, tollat, irkát; atnezi a leckét, feladatot; kijavítja a hibát; megkéri szomszédját, tanítóját; bemártja tollat stb. stb.

Ez is nyelvtanítás? — mondja fejét razva valamelyik elemző fanatikus, — ez megint csak babrálás és arra való, hogy a gyerek esztét aprólékokkal foglalkoztassa!

Nem, kedves barátom, ez nem babramunka, ez jól megfontolt cselekvés. A gyerekek olyan tárgyakkal foglalkozik, melyekkel lépten-nyomon találkozók s ha ezeket a táblán összegyűjti, a magaét, a Pistaét, a Janosét s a többi pajtas irását is ott látja s mindegyiknek a végén azt a-t betűt, jobban megismerkedett a tárggyal, mintha százszor elmagyarázod neki, hogy: a tárgy a mondatnak az a bővítőrésze, melyre az alany cselekvése irányul stb.

Igy készülünk s lesz élet is, élvezetes tanítás és — tudás is.

Magániskolai tanítók.

Ita. Fülöpp Gyula.

E lapok hasábjain a nem állami tanítók sérelme nem egyszer forgott már szőnyegen.

Majd minden számban, joggal s nagy keserűséggel van felemlítve, hogy egyenlő a képzettség — nem egyenlő a fizetés; egyenlő a teher — nem egyenlő az elismerés.

Mi, magániskolai tanítók az időt nagyon szepen használjuk — hallgatásra.

Pedig egyik tanító olyan sanyarú helyzetben, mint mi; egyik tanító feje fölött sem csüng Damokles kardjaként — az elbocsátás.

Vegyük az 1907. évi törvényt.

A fizetést rendező paragrafusok ránk nem vonatkoznak. Az iskolafenntartó nem köteles megadni a minimális fizetést, nem köteles megadni a korpótlekot. Saját tetszése szerint állapíthatja meg tanítójának fizetését.

Az új földesurak bezzeg ki is használják ezt. Számítalan eset bizonyítja, hogy tanítója fizetését megcsenkitja, megrövidíti.

Appellata nincs!

Ha a tanító szót mer emelni, mindjárt a 3 havi felmondással fenyegetik.

Itt a közelben történt, hogy több év óta ott működő tanítónak most *kell* elmenni, mivel az előbbi jó földesúr fizetését úgy szolgáltatta ki, mint az 1907. törvényben van. Az új földesúr pedig sokalja a fizetését, tehát meneszt. «Fogad» helyette másik tanítót.

Pedig, hogy mi is meg tesszük kötelességünket, mi is vallamosan és hazafiasan tanítunk, az bizonyos.

Mégis, tőlünk megvonja a törvény az abban más tanító részére biztosított fizetést, a végleges s fel nem mondható állás biztosítását.

Nem vagyunk-e mi is a nemzet napszámosai? Miért vagyunk mi kitagadottak s senkitől sem pártfogott tanítói kedves hazánknak?

☞ Egy kis jóakarattal, jóindulattal lehetne a mi sorsunkon segíteni. Ne legyünk kitéve egyes urak önkényének — basaskodásának.

Most a tanítói fizetés rendezésekor hívjuk fel miniszterünk figyelmét mostoha sorsunkra s kérjük, hogy vétessék fel a törvénybe:

1. hogy fizetésünk egyenlő legyen a más tanítók fizetésével;

2. állásunk végleges legyen.

Mozogjunk!

Az amerikai iskolarendszer.

II.

(x) II. *High schools*. Aki az elemi iskola fokozatait (8 év) elvégezte, beléphet az ehhez csatlakozó négy-éves felsőbb iskolába, amellyel jóformán minden városka bír és amelynek tanmenete körülbelül a mi realiskolánknak felel meg. Gyakorlati jelentőségüknél, könnyű hozzáférhetőségüknel fogva ezek az iskolák többnyire túl vannak zsufolva. A főtantárgyak a matematika és fizika, ezekhez csatlakoznak a történelem, angol irodalom és valamely idegen nyelv, többnyire a német, ritkábban a francia. Az általános műveltség, melyet ezek a felsőbb iskolák nyújtanak, meglehetősen csekély és itt kereshetjük az átlagos amerikai annyira jellemző fölműveltség okát.

A high school elvégzése már magában véve képeket az

elemi iskolában való tanulásra. Ez a körülmény és az, hogy tulajdonképeni tanítóképzők nincsenek (egy pár szörványos kivételtől eltekintve), jellemzi legjobban az egész amerikai közoktatást. Mintha csak nálunk minden középiskolát végzett tanuló minden pedagógiai ismeret nélkül tanító lehetne. Némi javulás azonban már mutatkozik, mert egyes államokban az egyetemekkel kapcsolatban tanítóképzést is folytatunk és vizsgálo-bizottságok vannak, melyek két, három vagy öt esztendei tartalomra osztogatnak diplomákat (certificates), melyeket lejárta után meg kell ujitani. A vizsgálatoknál megkívánt tudásanyag azonban mindenütt más és más. Ujabbban a francia école normale supérieure példájára — magasabb tanító-, jobban mondva tanárképzőket — *normal schools* — kezdenek felállítani, melyeknek elvégzése a high schoolban való tanításra jogosít.

III. *Colleges és egyetemek.* Az amerikai pedagógia mesterei előtt az az ideál lebeg, hogy a public school és high school elvégzése után (12 év) a tanuló valamelyik college vagy university négy éves tanfolyamát hallgassa és aztán lépjen be egy szakiskolába. A gyakorlatban azonban ezt az egységes tanmenetet nem igen sikerült megvalósítani. Már az alsóbb fokú iskolákban nagy egyenlenségek tapasztalhatók, ami pedig a collegeket és universityket illeti, talán az egész Egyesült-Államok területén nincsen kettő, amely egyforma követelményeket támasztana hallgatóival szemben.

Ezek a főiskolák főképen humanisztikus képzést akarnak nyújtani, de színvonaluk nem igen emelkedik a mi gimnáziumunk hetedik, nyolcadik osztálya fölé. Tulajdonképeni megkülönböztetés college és university között nincsen; mindegyik főiskola úgy nevezi magát, ahogy akarja. Körülbelül 500 ilyen intézet van, de szervezetében és tananyagában mindegyik más és más. A legtekintélyesebbek: Harvard (alapították 1693-ban) Yale (1701), Columbia (1754) Cornell. Európai értelemben vett egyetem mindanegy fakultással (theologia, jog, orvosi, bölcsészeti) nincsen; a washingtoni katolikus egyetem az egyetlen kivétel, de ez is csak gyenge utánzata az európai egyetemeknek. Igazi tudományos munka az amerikai egyetemeken alig folyik; talán a most felállítani szándékolt nagy állami egyetem lesz majd kivétel.

IV. *Professional schools.* A theologiai, jogi, orvosi, gyógyszerészi, állatorvosi, fogorvosi szakiskolák a lehető legtarkább változatosságot és önkényt mutatják. Ezek azok a hírhedt doktorgyarak, melyek az amerikai diplomákat már magában Amerikában is ugyancsak gyanúsakká tették. A legtöbben a tanulás nem fontos, csak a diplomákért fizetendő díj.

Az amerikai iskolarendszerről nyert összbenyomás nem valami örvendetes. A mindenütt megnyilatkozó önkény, az egységes rendszer hiánya nagyon leszállítja az iskolák értékét. A tudományos nevelés jóformán teljesen háttérbe szorult. Amerikai pedagógusok azt mondják, hogy ők az angol iskolát vették például, mely első sorban nem tudósokat, hanem gentleman-okat akar nevelni. Igen, de az angol iskola ezt legelső sorban nagy fegyelmével éri el, mely a legjobb jellemnevelő, míg az amerikai iskola alig ismeri a fegyelmet.

Azt az egyet azonban nem lehet az amerikai iskolától eltagadni, hogy gyakorlati, az életbe nyitott szemekkel néző embereket nevel. Tudósok nem kerülnek ki belőlük, de az élet bölcssei annál nagyobb számmal.

A magyar népoktatás.

Ember Károly előadása a bécsi első keresztény nevelésügyi kongresszuson. IV.

A tanítók alkalmaztatása és anyagi ellátása. A tanítói állás erkölcsi és anyagi helyzetének emelése minden országban bizonyos lassú léptekkel haladt előre. Ennek oka egy részről abban keresendő, hogy a tanítói állás kezdetben képesítéshez nem kötött foglalkozás volt. Addig, míg a parochiális iskolák vezetői a plébánosok voltak, a külön tanítók alkalmazása inkább időleges foglalkoztatása volt olyanoknak, akik írni, olvasni tudtak s így segítségére tudtak lenni a lelkipásztorok teendőivel elhalmozott plébánosnak. A tanítót onnan vették, ahol találták s így alkalmaztatása, ellátása nagyon is a helyviszonyok szerint határozódott meg. Az ily tanítók azután a plébános vezetése, előleges tanítása mellett, úgy, ahogy végezték a népnevelés munkáját. Ezért maga a nép sem tulajdoníthatott nagy jelentőséget az ily nevelő és tanító munkájának. A népek és nemzetek haladása, a tökéletes keresztény polgári élet azonban öntudatosabb kötelességeket állított fel a népiskolával szemben. Az Egyház nem is kesett a haladás igényeinek megfelelően, a népnevelés korszerű céljait betölteni tudó tanítókat nevelni. Már a XVIII. században mesterképzők keletkeznek és a XIX. század első felében a tanítóképzés rendszere is kialakul. De mert a tanító alkalmaztatására és anyagi ellátására vonatkozó intézkedések a fenntartó hitközségek áldozatkészségétől függött, sajnosan bár, de éreznie kellett a tanítónak, hogy a nép a tanítóval szemben táplált ósdi felfogásából nehezen bontakozik ki, kevésbé tudja átérteni és átérzeni, hogy a képesített, képzett tanító értékében több és ennek alapján ezen értékének megfelelő alkalmaztatási és fizetési viszonyokat kíván. A kormányok felfogták a népnevelés jelentőségét és belátták, hogy a nemzetek állami életének létalapja az, hogy a széles néprétegek a kor igényeinek megfelelő elemi műveltségre jussanak; tehát az állam érdekében valónak ítélték meg a tanító erkölcsi és értelmi színvonalát és ezzel kapcsolatban iskolai munkájának az állam jóletére való hatását is. Így már Mária Terézia nevezetes Ratiója (1772-ben) gondoskodik a tanítók képzéséről, alkalmaztatásáról, fizetéséről és nyugdíjáról. A későbbi kormány intézkedések, majd az 1868. évi XXXVIII. t.-c. és legújabbban az 1907. évi XXVI. és XXVII. t.-c. hazánk tanítóit a következő viszonyok közé helyezik:

1. A néptanító közhivatalnok.
2. Alkalmaztatása végleges s csak szabályszerű fegyelmi ítélettel mozdítható el.
3. Fizetése 1000, 1100 és 1200 korona.
4. Öt évenként hatszor korpótlékot nyer s így fizetés 30 év alatt az állami tanítónál 2400, 2500 és 2600; hitfelekezeti és községi tanítónál 2000, 2100, 2200 koronára emelkedik. A természetben lakást nem élvező tanítók 2—600 korona lakaspénzt kapnak. E táblázatból látható, hogy a nem állami tanítóknak, dacára, hogy teljesen egyenlő képesítéssel alkalmaztatnak és az állam érdekeit tekintve ugyanazon feladatokat teljesítik, a fizetésük mégis 400 koronával kevesebb az államiakénál. Ez a körülmény mély sebet ejtett a hitfelekezeti és községi tanítók önértetén és tekintve azt, hogy a mindössze 2600 állami iskolával szemben

a 13-000 luffelekezeti iskola képezi gerincét a nemzeti nevelésnek: jogos és méltányos az érdekelt tanítóság azon kívánsága, hogy az egyenlő fizetés elve törvényhozással intézményesen érvényre jusson. A házi tanítóság azonban egyetemesen kézil azért is, hogy fizetése, mint közhivatalnoknak, a közszolgálatban vele egyenlő fokozatu elhelyeztetéssel hiro tisztviselők ellátásával megegyezően rendeztessek: evehbol mi katolikus tanitok 1911. évben tartott IV. kongresszusunkon, az ország tanitoinak szövetsége pedig a folyo évben tartott gyulesokon kimondtak, hogy a tanitok fizetesét olyképen kívanjak rendezteni, az iskola jellegere valo tekintet nélkül, hogy azok a szolgalmi ido alapjan a XI., X. es IX. fizetesi osztalyokba soroztassanak. A tanitoknak tarsadalmi helyzetuk rendezesere irányulo ezen a közvelemeny minden rétegetol is rokonszenvel fogadott mozgalma, a törvényhozas elott is méltanylast ért el. A kultuszminiszter a penzügyminiszterrel egyetértőleg most készítik a tanitok fizetesere intézkedo törvényjavaslatot. A luffelekezeti es közsegitanitok meg készülnek a további törvényes küzdelemre, hamint nem állami tanitok, e fizetesrendezesi törvényjavaslatban is nyugtalanito mellözésben reszesítettetnek az állami tanitokkal szemben.

A tanitok nyugdíja ezido szerint 40 evi szolgalmat utan a teljes fizetes. Az özvegyek es arvakrol is gondoskodik a törvény. Tiz evi szolgalmat utan a tanitok nyugdíjintezet tagja nyugdíj jogosultsagot nyer, nyugdíjba beszámított fizetésének 40% -ig, minden további évben 2% növekszik nyugdíjigénye.

A nyugdíjtörvény különben szinten revizio elott áll s remélhetőleg a korszerű igények megfelelő teljesítésével vitetik a reform keresztül. Ezt szinten sürgetik a különböző tanitói egyesületek.

(Folytatása következik.)

SZEMLE.

Képzőintézeti tanárok mozgalma. Az állami tisztviselők új nyugdíjtörvényének javaslata a tanárok szolgalmi idejét 30 helyett 35 évben állapítja meg. A Képzőintézeti tanárok országos egyesületének választmányja ülést tartott, melyen Dékán M. képzőintézeti tanár ismertette az új törvény-tervezetnek a képzőintézeti tanárookra vonatkozó sérelmes intézkedéseit. Az értekezlet az előadó indítványára elhatározta, hogy küldöttségileg terjesztik a kultuszminiszter úr elé azt a kérésüket, hogy a tanárok szolgalmi ideje az eddigi 30. évről ne emeltessek föl 35. évre. Szükséges volna, hogy a katolikus képzőintézeti tanárok is, az Országos Katolikus Tanügyi Tanács tanítóképzőintézeti szakosztálya útján, az állami képzőintézeti tanárokéhoz hasonló mozgalmat indítsanak.

A tanitok fizetésrendezése. A vidéki tanító-egyesületek es körök vezetőségei — miként értesülünk — küldöttségileg keresik fel a területükhöz tartozó választókerületek országgyűlési képviselőit es tájékoztatván őket a magyar tanítóság kívánságairól, felkérlik, hogy a tanitói fizetések rendezéséről benyújtandó törvény tárgyalásánál a tanitoknak — az óhajtott módon — a XI., X., IX. fizetési osztályokba való sorolása es az egységes tanitói fizetések elvének megvalósítása mellett foglaljanak állást. A képviselők kivétel nélkül szívélyesen fogadják a tanitói küldöttségeket es a tanitói kívánalmak teljesítését — a nemzeti kultúra érdekében — teljesítendőnek tart-

ják. Az egyházi hatóságok is mindent elkövetnek, hogy az állami es nem állami tanitok között az új fizetési törvényben a fizetési különbség törvényhozással megszüntetessék.

Az önkéntes tanitok helyettesítése. A lapok közlése szerint Zichy János gróf vallás- es közoktatásügyi miniszter rendeletileg intézkedést tesz, hogy az egyéves önkéntes tanitok, ha bevonulnak, a tiz hónap alatt saját költségükre helyettesít fizetnek, de a tanitói jövedelem elvezetésében maradnak a katonai szolgalmi ido alatt is. Ez mindenesetre legméltányosabb megoldása az új védtörvény által teremtett helyzetnek. A tanitó önkéntes, mint allamköltségess szolgálja a tiz hónapot s így a helyettes fizetésén felül összeg egyéb költségeinek fedezésére szolgálhat. A katonaságnal töltött ido a szolgalmatában semminemű megszakitást nem fog jelenteni, sot a korpótlékra jogosult évekre is beszámít az. A miniszteri rendelet errol is intézkedést tesz.

IRODALOM. MŰVÉSZET.

A katolikus iskoláknak az 1912/13. iskolaévre érvényes tankönyvjegyzékét kívánatra ingyen es bérmentve küldi meg a Szent-István-Társulat.

Rendszabályok a magyarországi latin es görög szer-tartású róm. kath. kisedővők, népiskolák es gazdasági ismétlő iskolák közizgatásához. Ára füzve 4, vaszonba kötve 5 korona.

Tanterv a katolikus elemi iskolai tanító- es tanító-nőképző-intézetek számára. Ára 2 korona. E könyvek megrendelhetők az Országos Kath. Tanügyi Tanács központi irodájánál (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.), a Szent-István-Társulat budapesti es szegedi könyvkereskedéseiben, valamint az ország bármely könyvesboltjában.

A szeretet ünnepei. Iskolalátogatásra, tanító es tanítónő nevenapjára alkalmas költeményeket es beszédeket tartalmaz. *A Görffy János-féle Iskolai ünnepek* című vezérkönyvek IX. kötete. Ára 28 fillér. Megrendelhető a kiadó Szent-István-Társulatnál.

A kegyelet ünnepe. Erzsébet királyné (november 19.) emlékeztetének iskolai megünneplésére alkalmas költemények es beszédek. *A Györffy János-féle Iskolai ünnepek* című vezérkönyvek V. kötete. Ára 24 fillér. Megrendelhető a kiadó Szent-István-Társulatnál.

Katolikus Szemle. A Szent-István-Társulat megbizásából szerkeszti *Mihályi Akos* dr. egyetemi tanár. Most jelent meg az októberi füzet a következő tartalommal: *Hajós Szaniszló*: Az ember származása a modern élettani tudomány világításában. Első közlemény. *Mellichár Kálmán*: Egyház es vederő. Első közlemény. *Gróf Vay Péter*: A latin es angolszász elemek harca Középamerikában. Második közlemény. *Cuba*. *Bittenbinder Miklós* dr.: Mikes pedagógiai levelei. *Zoltán Vilmos*: Beatrice. Költemény olaszból. *P. Pál* Ödön: Memnon. Költemény. *gd.*: Folyóiratok szemléje. Könyvismertetések es híralatok: *Prohaszka-Wense*: Geist und Feuer. *Ism. Némethy* Ernő. *Husslein*: The pastor and socialism. *Ism. Stuhlmann* Patrik dr. vs Delage: Les théories de l'évolution. *Ism. Madarász* Istvan dr. 1. Hanauer: A lelkiismeret. 2. Hudyma: Az élet problémája. 3. Némethy: Az ősemlék. *Ism. Zubriczky* Aladár dr., Schriften des ständigen Ausschusses zur Förderung der Arbeiterinneninter-

essen. Ism. *Csepela* Lajos dr. P. Fülöp Cyrill: Királyi herecegnő a kolostorban. Ism. *Stóhr* Géza Ker. János. 1. Finta Sándor: A rettenthetetlen olomkatona. 2. Kárpáti Endre: Csöndes arcok. Ism. *gd.* 1. Labauche: Lettres à un étudiant. 2. Badet: La vie méilieur. Ism. *Tóttóssy* Miklós dr. Iuventus.

A Zászlónk Diaknaptára. A Katholikus Szemlélet a Szent-István-Társulat rendes tagjai a tagilletmény része gyanánt kapják; nem-tagoknak előfizetési ára egy évre 10 korona. Az előfizetések, valamint a tagságra való jelentkezések a Szent-István-Társulat igazgatóságához (Budapest, VIII. Szentkirályi-u. 28.) intézendők.

Mindennapi kenyérünk. (*Gyakran áldozók ima-könyve.*) Szerkesztette: *Reviczky Aladár C. M. Ara* 3.—, 4.—, 4.80, 5.—, 10.— korona. *Kapható a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében Budapesten, IV., Kecskeméti-utca 2.*

... A lelkeknek legégetőbb kérdését tárja fel, a Miatyánk legsürgetőbb kérdésére felel, mely mint buzgó imádság epedez százezrek ajakán: mindennapi kenyérünket add meg nekünk ma. Így könyörög a beteg társadalom. Így könyörögnek azok a milliók, akik a keresztény nevet viselik és lelkiük kenyerét nem ismerik. A lelki társadalom szociális problémái ezek, hol mint örvény táng elöttünk a tömegnek pauperizmusa. A mindennapi áldozók sokaságával szemben még milliók állanak, kik egy évben egyszer sem áldoznak. Ezek állottak X. Piusnak lelki szeméi előtt, midőn a gyakori áldozást köti lelkünkre. Köti lelkünkre úgy, hogy azért magunk is dolgozzunk. Ezt akarja *Reviczky* könyve is. Ő, a missziós pásztor, ki a nép lelkét ismeri, az éhező milliókhoz akarja juttatni lelkünknek kenyerét s azért vezérkönyvet ad, hogy akik ebből imádkoznak, elmélkednek, egyszerűen megtalálják azt is, mint kell másokat oda vezetni, ahol ők az élet harcái ellen már szövetséget kötöttek Jézussal.

Ezt olvassuk ki a könyv dőszavából. Krisztus, lelkünknek orvosa, a pápa ajakán szól hozzánk, midőn X. Pius szövegét olvassuk az első lapokon. Az író a szentáldozás csodálatos kegyelemhatásairól ír elragadóan; mint egyesíti a szentáldozás a bánatos, az élet bajával küzdő embert Krisztussal, mint ad erőt, energiát, üdülést, mint oszlatja el a gyöngeséget Krisztus kegyelme és az élet bajain át mint visz el diadalmasan a boldogsághoz. Az élet vezérkönyve ez: az áhitate, mely a Szentírás szavai szerint életet ígér jelenben és jövőben. És a könyv gyakorlati mindenekfelett. Önismeretre tanít. A tevélygő embert töredelemre tanítja s ha lelke megbékült, a szentáldozáshoz vezeti. Mint győnjünk, mint viselkedünk az oltár előtt, mint elmélkedünk, mint hallgassuk a szentmisét, miderre gyakorlati utasítást kapunk. Bizalmasan beszél hozzánk, úgy érezzük, mintha az énekek énekét olvasnók Salamon király könyveiben, midőn az áldozási ajtatosságokba mélyedünk. A hét minden egyes napjára találunk lelki kincseket, mintha azt akarná mondani az apostollal: Krisztus szeretete sürget! Elj az idővel! Az idő kegyelem!

Nagy előnye a könyvnek, hogy a lelki irodalom klasszikusainak ad helyet, az eucharisztikus irodalom gyöngyeit válogatta össze gyémánt kiadásban. Gyémánt lelkeket akar nevelni, melyek nemcsak ragyognak, de erősek is, s mint gyémántfűrők alagutakat fúrnak az előjövendő világba... Nyelvezete zamatos... Az egyházi év minden szakára találunk itt elmélkedést és imát. A hitbuzgalmi társulatok

ajánlása, a bójtról való tájékoztatás, búcsuimák, az élet minden körülményeihez megírt lelkigyakorlatok, a könnyed elrendezés, a finom kiállítás, a keresztény életvezetésben és a hitbuzgalmi tevékenységben való teljes tájékoztatás, a gazdag változatosság, mind oly tulajdonok, melyek mindenkinek egy jó imakönyvet és vezérkönyvet nyújtanak.

HIREK.

A Délmagyarországi Tanítóegylet marosmelléki fiók-köre őszi közgyűlést 1. évi október hó 17-én Cseratján (Traunau) tartja meg. *Tárgysorozat:* Reggel 9 órákor szentmise. Fél 10 órákor választmányi ülés. 10 órákor a gyűlés megnyitása. Gyakorlati tanítás: A bővített mondat a IV. osztályban, tartja Wallachy Rezső eseraljai tanító. A házi és iskolai nevelés tekintettel a közegészségre, előadó: Schöfier Ernő dr. fűrdőorvos (Rigósfűrdőn). A szolgálati pragmatika, előadó: Weber János igazgató-tanító (Szépfalun). Tagsági díjak beszédese. Egyleti ügyek. A tagok névjegyzékének kiigazítása. A tavaszi gyűlés helyének megállapítása. Indítványok.

A Szombathelyi egyházmegyei róm. kath. tanítóegyesület Kemenesaljai köre rendes őszi gyűlést a f. évben október 7-én d. e. 10 órákor tartja Czellődömökön a róm. kath. fiúiskolában. A gyűlést 1,10 órákor szentmise előzi meg, elhunyt *Marton* Gusztáv és *Köves* István kartársaink lelki üdvéért. *Tárgysorozat:* 1. Elnöki jelentések. 2. A tavaszi gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 3. A központi gyűlés jegyzőkönyvéről jelentés. 4. Virág Károly papoci kartárs gyakorlati előadása. 5. Gaál Ferenc a negyzetre emelés egy egyszerűbb módját, Kováts Sándor pedig a négy alapművelet poenpróbáját ismerteti. 6. Pénztárvizsgálat. 7. Tisztújítás. 8. Indítványok. 9. Új tagok felvétele. 10. Tagsági díjak beszédese.

A Nagyszombat-vidéki római katolikus népnevelők egyesülete 1912. évi október hó 15-én délelőtt 9¹² órákor Nagyszombatban, a volt polgári lövőde nagytermében tartja meg évi rendes közgyűlést. *Tárgysorozat:* Reggel 8¹² órákor szentmise a Ferenciek templomában. Reggel 9¹² órákor a közgyűlés kezdete. *Tárgyai:* 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. Jelentés az egyesület ügyeiről. 3. A büntető novella és az iskolai testi fenyték. Előadja Frankó István királyi táblai bíró, a nagyszombati járásbírószeg vezetője. 4. Irva olvasási tanmódszer gyakorlati kísérletezéssel. Előadja Gábel Gyula székesfővárosi tanító. 5. A közgyűlésnek írásban bejelentett indítványok fölött való határozathozatal. (A középponti bizottság javaslatai a tanítók országos szövetségébe való belépés, a kormány által beterjesztett szerelmes fizetésrendezési javaslattal szemben való állásfoglalás, az egyesületi vagyon tőkésítése és az elnök uti és napidíj átalánya tárgyában.) 6. Az egyesület pénztárosa a középponti bizottság által már felülvizsgált számadásról jelentést tesz és a fölmentést megadása. 7. A könyvtáros és könyvtári bizottság jelentése. 8. A körök elnökeinek rövid jelentése. 9. A bíráló-bizottság jelentése és a pályadíjak odaítélése. 10. Tisztviselők választása. (Elnök, társelnök, 2 jegyző, pénztárnok és könyvtárnok.) 11. A közgyűlés berekesztése Hymnus.

A Pápa-csöti espereskerület római katolikus tanító-köre 1912. év október 10-én, csütörtökön Tapolcafőn tartja őszi rendes közgyűlést. *Tárgysor.* Kilenc órákor szentmise a kör elhunyt tagjaiért. 1. Elnöki megnyitó. 2. Elnöki előterjesztések. 3. Jegyzőkönyvek felolvasása és hitelesítése. 4. Tisztújítás. 5. Előadások: a) "Önerzetünk és tekintélyünk". Előadó: Torók István, homokbödögei kántortanító. b) "A gazdasági tárgyak tanításában a szociális ismeretek gyakorlati érvényesítése". Előadó: Győry István, szücsi osztálytanító. c) "Az iskolamulasztásokról". Előadó: Réb Antal, bakonyzentiváni kántortanító. 6. Indítványok. 7. Új tagok felvétele, a távozottak förlése.

TÁJÉKOZTATÓ.

Ki gyakorolhat választói jogot az iskolaszéki választásoknál. (S. L.) Az új Rendtartási szabályzat II. Rész. I. Fejezet. 40-58. §-sai részletesen és világosan előírják a választók nevjegyzékének összeállításí módját és az eljárás ellenőrzését. Ha az illető a hitközségi adót nem fizette meg, a nevjegyzékbe fel nem vehető: — ezt is előírja a szabályzat. — **Tantestületi képviselő.** *Többeliek.* A 3-5. rendes tanító (tanítóno) után egy tagot választanak az iskolaszéki elnök vezetése alatt. A kettanítás iskoláknál az igazgató-tanító, vagy ha ez nincs, a helyben idősebb tanító képviseli a testületet az iskolaszékben.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETEI.

F. F. Miután a törvény a tanítói és kántori járandóságokat egységesen tanítói fizetésnek minősíti, az elhalt kántortanító özvegyét a díjlevélleg megkülönböztetett kántori járandóság is megilleti a felelő özvegyi juttaték címen. — **B. A.** Forduljon a gimnázium igazgató-ságához tájékoztatásért. Összevont vizsgálatokat kerélmezzen. — **Sz. J.** A Rendszabályok világosan intézkednek az iskolaszéki képviselet ügyében. Az adott esetben a helyben legidősebb tanító képviseli a testületet az iskolaszékben. 2. Mindenik osztálytanító a saját osztályának növendékeit írja be. Az iskola pecsétjét az iskolaszék elnöke őrzi. — **F. A.** Köszönet. Az új állás szerzesével fizetésben beállott változás anyagilag önnök hátrányt nem okozhat. A főntartó a filiális község által fizetett összeget államssegellyel pótolhatja. Ezt már az új kántortanítói állás szervezésekor el kellett volna intézniük, de meg most sem késő. — **K. A.** Forduljon a Kath. Népszövetség irodájához. Budapest, IV., Ferenciek épülete. — **Sz. J.** Igen, részeseülni fognak. — **U. F.** A rendeletet ismertetni fogjuk. Még nem jelent meg. — **Nmegyer.** Igen, bevezeti a haladási naplóba. Ily napló számára rovatos íveket rendelhet meg a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában. Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. — **D. L.** Megrendelhető. — **Sz. L.** Igen, előzetes bejelentéssel szünetet ad, avagy helyettesít állit. — **T. E. Z.** Felveheti, de az illető tanuló szülői csak azt a hitközségi iskolaadót (parhért) fizetik, amit a helyben lakó katolikus szülők. 2. Tandíjat nem vehetnek ki: ezt a törvény tiltja. — **K. B.** Válaszoltam. — **L. P.** Köszönjük az adott felvilágosításokat. A mozgalmat az Országos Katolikus Tanügyi Tanács nyomban meg is indítja, hogy az érdemes családok hitfelekezeti tanítók érdekeit megvédelmezze. — **K. S.** Nem költöznek ki, hanem a helyettesnek egy szobát rendelkezésére bocsátanak. — **M. F. 1.** Legmegbízhatóbb választ adhat az illetékes egyházi főtanhatóság. Kérjen onnan bizalommal tanácsot. 2. Nem szedhet. Csak a rendes hitközségi iskolaadót fizetik. — **G. L.** A drágasági segély ügyével foglalkozni fogunk. Rendeletet várjuk. — **W. B. 1.** Az arcképes igazolvány minden évben beküldendő dec. 31-ig érvényesítés végett. 2. Látogatási bizonyítvánnyal átléphet. 3. Igen, köteles átküldeni a hittani órákra. 4. Lehet. 5. A rendes időben. 6. Telen 5 óra, máskor 2. 7. Az 1907. évi 27. t. c. 20. §-sa előírja az állami jóváhagyást a nem magyar tanítási nyelvű államssegélyt élvező iskolák számára. 8. Igen. 9. Hirdetve vannak. 10. Nem. 11. A Rendtartási szabályzat előírja. 12. Tanköteles gyermeket nem lehet az iskolából kizárni, csak törvényes intézkedés teheti ezt. — **J. J.** Közölni fogjuk a lapok címet. — **S. M., Pozsony.** Ha a pályázat megjelenik, a határidő közelve lesz. — **S. G.** Ujabb intézkedés történik. — **Sz. L.** Válaszoltunk. — **A. J.** Előterjesztjük. — **H. E. 1.** Kérjen az egyházi főtanfelügyelőségtől útmutatást. A tanító semmiféle községi természeti adót nem fizet tanítói jövedelme után. Ha magánvagyonavan, azután megterhelhető ily adókkal is. 2. Az iskola kapja. — **D. J.** Az 1907. évi 27. t. c. értelmében a hitfelekezeti tanító fizetését a fenntartó az állami tanítók fizetésének megfelelő összegre fölemelheti, ezért nem vonják el az egyszer már megadott államssegélyt. (L. 1907. évi XXVII. t. c. 14. §.)

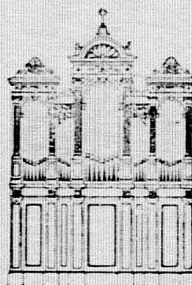
Eredeti Zimmermann, Laubeger, Förster-féle csakis elsőrangú gyártmányok.

Zongorák, pianinok.

Képviselője
Hörl Nándor, Pozsony, Ventur-utca 24.

Csak azonnali készpénzfizetésre. Tanároknak szerfelett előnyárak. ■■ Prospektus ingyen.

ORGONAÉPÍTÉSI MŰINTÉZET

RIEGER OTTÓ

hazánk legnagyobb orgonájának (a király orgonájának a koronázási templomban) alkotója, vilámos gépekkel berendezett cs. és királyi udvari orgonagyára Budapest, VII., Garay-utca 48. Cs. és királyi udvari szállító. A párisi, becsi, stb. kiállításokon kitüntette. Kedvező fizetési feltételek mellett pneumatikai nemeshangú orgonákat szállít. Mindennemű **ergonajavításokat** és **hangolások** letérsmeretes pontossággal teljesít. Tervezeteket és mintarajzokat kívánatra díjmentesen küld. 64 2-52

— 45 cm. —

Népiskolai címtáblák

45×60 cm. nagyságban rendkívül tartós, ölmazott acélbádoglemezből, fehérzománc alapfestéssel, fekete nagybetűs felirattal, az itt látható mintarajz szerint színes magyar címmel ellátva darabonként **15 koronáért** megrendelhetők. ■■■

A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

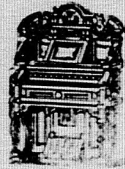
könyvkiadóhivatala és könyvkereskedése részv. társaság.
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28/B. szám.
Bármely más felirat **jutányos áron** megrendelhető. 278

Orgona-harmoniumokat

mindkét rendszer szerint legolcsóbban szállít

PAJKR REZSŐ és TSA

Budapest, X., Delej-utca 25 B (Tisztviselőtelep).

Pedálos harmoniumok mindkét rendszer szerint és minden nagyságban pontos orgona-mértékkel, templomok, szemináriumok részére és mint gyakorló orgonák.

Bérmentes szállítás az utolsó vasuti állomásig

Tanároknak s lelkészeknek különösen szálaléngedmény. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Részletfizetés engedélyezve. 93

Kérjen árjegyzéket, pianók és pianinókról.

PÁLYÁZATI HIRDETÉSEK

A nmélt. püspöki kar határozata kötelezőnek nyilvánította a katolikus népoktatási intézetek pályázatainak a «Népnevelő»-ben való közzétételét.

KIADÓHIVATAL:
Szent-István-Társulat Budapest.
A KIADÓHIVATAL FŐNÖKE:
LOVÁSZY DEZSŐ.

Pályázati hirdetések minden egyes szávanak egyszeri közlése 6 fillér. Csakis azon pályázatok közöltnének, melyeknek díja előre lefizettetett.

A lapot kérjük gondosan megőrizni. Pótlásokat számonként 30 fillér ellenében teljesítünk. Csakis azt a pályázatot közöljük, melyért a pénzt péntek délig megkapjuk.

Esztergomi érseki megye.

Az erzsébetkápornai kántortanítói állásra a «Népnevelő» 36. számában 1012 1—1 alatt hirdett pályázat, miután a kitűzött választásnapig senki sem jelentkezett, október 12-ig meghosszabbítatik. Aznap délelőtt megejtetik a választást. 1314 1—1

Esztergommegyei Epöl községben osztálytanítónói állásra okt. 10-ig pályázat hirdettük. Jövedelme: természetbeni lakás, községtől 100 kor., államsegély 900 kor. Pályázók kérvényeiket főt. Kemenczy Mihály alesperes, tanfelügyelő úrhoz küldjék Komárom-Héregre. 1298 1—1

Esztergommegyei Nagysáp községben kántortanítói állásra pályázat hirdettük okt. 10-ig. Javadalma következő: két szoba, egy konyhából és melléképületekből álló lakás. Földjövdelem 300 kor., Metzka 50 kor., alapítványból 64 kor., különféle címeken 60 kor., államsegély 583 kor. Pályázók kérvényeiket főt. Kemenczy Mihály alesperes, tanfelügyelő úrhoz küldjék Komárom-Héregre. Választás okt. 13-án lesz délelőtt 10 órakor. 1297 1—1

A garam-kövesdi róm. kath. iskolaszék kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazása: 2 padlózott szoba, 1 zárt konyha, 1 kamra, 1 pince, 1 istálló, szűz, ol, 11 hl. 548 öl szántóföld, 1028 öl rét, 54 öl káposztás, 241 öl kenderes; 817 öl kert a lakásnál. A község sziveségéből szabadon legeltethet; 34 folyómeter kemény tűzifa; 25 hl. rozs; 2 szekér széna. Munkaváltságul 140 kor., tanpénz 188 kor., az ismétlőiskolaért 63 kor., misealapítványokból 10 kor., stólából 34 kor. A pályázók okmányait október 18-ig a garam-kövesdi iskolaszéknek küldjék be; a választás okt. 21 délelőtt 9 órakor fog megtartani. Az állás még októberben elfoglalandó. 1325 1—1

A «Népnevelő» 40. számában hirdett ipolyviski tanítói állás hatósági intézkedésre tanítónóval fog betölteni. Kovács István plébános. 1341 1—1

A nagyfödemesi róm. kath. népiskolánál osztálytanítói állásra pályázat hirdettük okt. 15-ig bezárólag. Javadalma: 1000 kor., 20 kor. kertiletmény, egy bőtorozott szoba fűtéssel. Kötelességei rendszabályok és díjvel szerint. Kellően felszerelt tanulmányok iskolaszékre Nagyfödemesre (Pozsony megye) küldendők. 1352 1—1

A tarjáni róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettük. Javadalom: Lakásul 3 szoba, 1 konyha, 1 kamra, 1 pince. Ezekhez járul 1 istálló, 1 szűz, 1 öl, 1 közös kút, 12 kat. hold és 542 öl szántóföld, 858 öl rét. A földek átlagos haszonbér értéke 500 kor. (Jelenleg azonban 590 koronáért vannak tényleg bérbé adva.) 566 öl kert, 6 öl, vagyis 20 és 1/2 ürmeter tűzifa, tővön az erdőben. A fa pénzezenértéke 108 kor., 30 pozs. mérő rozs természetben. Pénzezenértéke 210 kor. Munkaváltság fejében készpénzben 422-80 korona. A fű ismétlősök oktatásáért 30 kor. Alapítványok után 380 kor. Stóla jövedelem átlagosan 105 kor. Fgyebekből 3 kor. Készpénzfizetés az iskolaszék pénztárából 297-62 kor. A díjvelélig biztosított javadalmazás az

alapösszegbe be nem számítható fizetésen kívül 1624-98 kor. Ehhez járul az esetleges korpótlék, mely államsegélyből fedeztetik. Az istentisztelet nyelve német. Az iskola jelenleg három tanerős és a tanítás nyelve magyar. A megválasztott tartozik a más tanterembelieket is tekintet egy-egy órában egyházi énekekre is tanítani. A próbaéneklés és orgonálás okt. 24-én d. e. 11 órakor fog tartatni. A kellőleg felszerelt tanulmányok okt. 18-ig küldendők címre: Pálmai János plébános. Tarján, (Komárom m.) 1304 1—1

Péterlaki (Nyitra m.) róm. kath. iskolánál újból megüresedett tanítói, esetleg tanítónói állásra október 13-ig pályázat hirdettük. Javadalmazása: községtől 800 kor., államsegély 290 kor., tiszteletdíj 100 kor., egy bőtorozott szoba. Kötelessége: III—VI. osztályt tanítani, gazdasági ismétlőt vezetni, tanulókra minden istentiszteletnél felügyelni. Tót nyelv teljes ismerete szükséges. Állás azonnal elfoglalandó. Iskolaszék. 1350 1—1

Egri érseki megye.

A dévaványai róm. kath. iskolánál üresedésben levő tanítói állásra pályázatot hirdetünk. Kötelessége a rábizott osztályt vezetni. Javadalma: tisztességes lakás az iskolaépületben, 800 kor. a hitközségtől, 200 kor. államsegélyből, törvényszerű korpótlék és 20 kor. kertiletmény. Pályázati határidő okt. 13. A kérvényeket az iskolaszéki elnökhöz kell küldeni. 1347 1—1

Besztercebányai egyházmegye.

A nagyócsai (Zólyom m.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettük. Javadalma államsegéllyel 1358-05 kor. A tót nyelv ismerete szükséges. A kellően felszerelt és az iskolaszékre címzett kérvények okt. 12-ig a kerületi tanfelügyelőségénél (Végleshuta) nyújtandók be. Iskolaszék. 1299 1—1

Nyitratormási (Chrenóc, u. p. Nagycsóta) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettük. Javadalmazás: tanítói készpénzfizetés 124 kor., föld utáni jövedelem 20 kor., misealapítványok 34-11 kor., cantatió 82-40 kor., stóla temetések után 197-40 kor., szemes gabona természetben 160 kor., gabonakévk természetben 309 kor., orgonálásért 41-80 kor., hirdetésekért 12 kor., caliscatió 8 kor., 3/4 öl keményfa 45 kor., fa a tanterem részére 54 kor., kert utáni jövedelem 40 kor., kétszobás lakás, kamra, pince, istálló, paja, nagy temetésért 10 kor., három énekkel és búcsuztató, egy ének kijelöltetik, kis temetésért két énekkel 4 kor., temetések száma átlag 100. Kötelességei: mindennapi és ismétlőiskolások tanítása, hitoktató helyettesítése, összes kántori teendők végzése, ministráns gyerek tartása, aki harangozik is. Pályázati kérvények okt. 10-ig címre küldendők. Pszotka Ferenc, plébános. 1309 1—1

Csanádi egyházmegye.

Az agai róm. kath. magyar kántortanítói állásra pályázat hirdettük okt. 15-ig. Fizetés: 600 kor. államsegély, 100 kor. a hitközségtől, 2480 l. búza 204 kor. értékben, saját szükségletére 16 m. tűzifa 48 kor. érték-

ben és 12 m. az iskola fűtésére, 2 hold kaszáló értéke 18 kor., törvényes lakás mellékhelyiségekkel és házikert. Kérvények az iskolaszéki elnökség címére küldendők. 1337 1—1

Erdélyi egyházmegye.

A szentegyházastalvi róm. kath. népiskolánál üresedésben levő segédkántortanítói állásra ezennel pályázat nyitottak. Fizetése 1000 kor., kényelmes lakás és arra jogosultnak korpótlék államszegélyből. Csak okleveles tanítók pályázhatnak. Kellően felszerelt folyamodványok okt. 15-ig aláírott iskolaszékhez küldendők. *Pap Albert*, iskolaszéki elnök. 1316 1—1

A gyergyóújfalui (Csík m.) róm. kath. központi iskolánál újonnan szervezett tanítói és a marostizei iskolánál tanítónői állásra okt. 20-ig pályázat hirdetik. Javadalmazása: 100—100 kor. a községi pénztárból; 900—900 kor. államszegély; 20—20 kor. kertületmiény. Lakás: ol. (egy-egy szoba) a folyó tanévben a községi előjáróság díjrel újjan gondoskodik. Mindkettő köteleessége az iskolaszék által megjelölt osztályok vezetése. A férfitanító a kántori teendőkből szükség esetén segédkezni tartozik. *Iskolaszék*. 1366 1—1

Egyéves katonai szolgálatom idejére helyettes kántortanítói keresek. Fizetése 800 kor. Szolgálati kötelezettsége június közepéig tart. Aki ezen állásra pályázni óhajt, okmányait *Szatmáry Ádám* kántortanítónak Gyergyóújfaluba (Csík m.) küldje. Az állás azonnal elfoglalandó. 1367 1—1

Győri püspöki megye.

A szanyi róm. kath. iskolaszék az egyéves önkéntesnek besorozotti osztálytanító helyettesítésére folyó tanév végéig okl. tanítót keres. Lakás egy szoba bútorzattal. Fizetés 1020 koronának június hó végéig eső részlete. Kérvények az iskolaszéki elnökséghez küldendők. Az állás okt. 10. elfoglalandó. 1305 1—1

Gönyűre (Győr m.) okleveles férfitanító kerestetik nyolc hónapra. Javadalma havi 100 kor. és lakás. Állás azonnal elfoglalandó. Kérvények *Véghely Vincze*hez küldendők. 1306 1—1

A zurányi (Moson m.) róm. kath. elemi népiskolánál a helyettes osztálytanítói állásra, mely 1913. május 31-ig töltendő be, okt. 12-ig pályázatot hirdetek. Javadalom: 1000 kor. évi fizetésnek ezen időre eső része, 40 kor. taatány, egy bútorozott szoba. Köteleessége: az I. és II. vegyes osztályt tanítani, az ismétlőiskolában felváltva oktatói és a kántori teendőkből segíteni. Az állás azonnal elfoglalandó. A kellőleg felszerelt kérvények *Geller József* plébános úrhoz intézendők. 1318 1—1

A «Népnevelő» f. é. 38. számában hirdetett pátfalui (Moson m.) róm. kath. osztálytanítói állásra a pályázati határidő a megválasztott osztálytanító lemondása folytán október 10-ig meghosszabbított. *Elnökség*. 1343 1—1

Moson vármegye, császárkőbányai róm. kath. iskolánál III—VI. osztályához, a tanító katonai szolgálata miatt, október 1-től a folyó tanévre helyettes tanító kerestetik. Fizetése államszegélyvel a helyettes megjelölt javadalom. Jelentkezők kérvényeiket azonnal küldjék a császárkőbányai róm. kath. iskolaszéki elnökhöz. *Komdits András* iskolaszéki elnök. 1319 1—1

A sobori (Sopron m.) róm. kath. iskolaszék az üresedésben levő kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Az állomás javadalmazása: 8 kat. hold 624 □öl I. oszt. szántóföld, 891 □öl belsőség, 522 kor. államszegély, 175 kor. tandíjkárpótlás, 46 kor. legeltetési járulék, 61 kor. tüzfipénz. Természetben kap minden gazdapár után ¼ pesti mérő búzát és szellépar után ugyanannyi rozsot és 52 fillér lélekpenzt, harangozás után (ha teljesíti) pár után 80 fillér, 8 pint bort. Lakása két szoba a szükséges egyéb helyiségekkel. A folyamodványok

Egyedre az iskolaszéki elnök címére küldendők. Pályázati határidő okt. 13. *Smiczhoffer János*, isksz. elnök. 1313 1—1

A langatói róm. kath. fiókhitközségi újonnan szervezett kántortanítói állásra okt. 15-ig terjedő határidővel pályázat hirdetik. Fizetés: 1000 kor., melyből 500 kor. alapfizetés kiegészítésére és 17 kor. tandíjkárpótlási államszegély. A többi a hitközség fizeti. Lakás: két szoba és egy előszoba, konyha, kamra és pince. Megfelelő konyhakert, 100 kor. mellékjövődélem biztosított. Köteleességek díjrel szerint. Pályázhatnak a horvát nyelvet beszélő róm. kath. okl. férfitanítók. Az állás nov. 1-én elfoglalandó. A kellően felszerelt kérvények a ligvándi róm. kath. plébániahivatalhoz (u. p. Szabadbáránd, Sopron m.) küldendők. 1335 1—2

Edve fiókhitközség osztatlan népiskolájánál kántortanítói állásra pályázat hirdetik. Jövedelme: kétszobás lakás, szükséges mellékhelyiségekkel, 5000 □öl szántóföld, adóját hitközség fizeti, földet munkája. (Ha bérbe adatik, 40 kor. munkaváltás.) 2000 □öl szántóföld, melyet tanító saját költségén munkál, adóját fizeti. Párber címén minden pártól 1/2 pozsonyi mérő buza (átlag 40 pár.) Párpenz címén minden pártól 10 fillér. Tandíjkárpótlás 24 kor. Államszegély 586 kor. Köteleességek díjrelben. Pályázati határidő okt. 15. Választás 16-án. Állás azonnal elfoglalandó. Személyes megjelenés kívánatik. Kérvények plébániahivatal Beled (Sopron megye) küldendők. 1330 1—1

A szarvkői (Sopron m.) ötosztályos iskolában a jelenlegi tanító egyéves önkéntesnek távozván, egy állás megüresedett, melyre az iskolaszék helyettes tanítót keres, törvényszabta fizetéssel. Az állás október 15-én foglalandó el. 1362 1—1

Kalocsai érseki megye.

A mélykúti róm. kath. elemi népiskolánál, míg a rendes tanító katonai kötelezettségét teljesíti, helyettes tanítói állásra pályázat hirdetik. Fizetése: a rendes tanító által élvezett törvényszerű összes javadalom. Köteleessége: a kijelölt osztályt vezetni és az ismétlőiskolásokat külön díj nélkül tanítani. Az állás október 15-én elfoglalandó. Kérvények október 10-ig róm. kath. lelkész hivatalhoz Mélykútra (Bács m.) küldendők. *Dr. Zgama Károly*, plébános. 1317 1—1

Helyettes kántortanítót keresek pár hónapra. Ajánkozhatnak kantsorságból jártas kéreprendészek is. Fizetés havi 100 kor., lakás, stola, stb. Értekezhetni *Flatzer József* kalocsai kántornál. 1365 1—1

Kassai egyházmegye.

Kisökrös (Zemplén m.) róm. kath. elemi iskolai tanítói állomásra okt. 25. pályázat hirdetik. Javadalma 1000 kor. államszegélyvel, természetben lakás, belső kert, elegendő tüzifa, befuvarozva, felaprítva. A községbeliekkel közös legeltetési jog, 6 hold szántóföld, két hold rét, melyek jelenleg bérbe vannak adva, de a tanító által is használhatók. *Blanár József* plébános, isksz. elnök. U. p. Görögnyé. 1323 1—1

A bodrogkislaludi róm. kath. iskolaszék egy tanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: 1. A hitközségtől 400 kor. 2. A tanulmányi alaptól, mint kegyúrtól 200 kor. 3. Államszegély 338 kor. Egy hold szántóföld, két hold rét, lakás mellett kert, értéke 62 kor. Rendes lakás, 2 szobával, konyha, pince és istállóval. Tartozik az I—II., vagy a III—VI. osztályt tanítani, az ismétlőiskolában a fiúkat oktatni. Vasár- és ünnepnapokon köteles a délelőti isteni tiszteletlen orgonálni, az anyae gyházban körmeneteknél osztályait vezetni, s azokra felügyelni. Kérvények *Laczkó István*, róm. kath. lelkész címére október hó 20-ig Bodrogkeresztúr, (Zemplén m.) küldendők. *Iskolaszék*. 1302 1—1

Imregi (Zemplén m.) róm. kath. elemi iskolához kántortanító kerestetik. Fizetése: hitközségtől 150 kor., államsegély 850 kor. Lakás a minoriták rendházában. Kötelessége: a mindennapi és ismétlősök oktatása, vasár- és ünnepnapokon a kántori teendők végzése, ezen kívül a kántori teendők külön díjazatnak. Személyes megjelenés kívánatik. Választás *október 20-án*. Fölszerelt kérvények *Szelek Máttyás* házielnök, felkész. címére (Imreg, u. p. Magyarság) küldendők. 1303 1-1

A **tiszalúci** róm. kath. tanítónői állásra pályázat hirdetik. Fizetés: 1000 kor. és 20 kor. kertpénz. Lakás, többi helyiségek megfelelő. Megválasztott főre- lésége a hatosztályú, osztályon népiskolát vezetni, valamint minden vasárnap és ünnep délutánján s havonként egy vasárnap délelőtt az iskolahelyiségben tartatni szokott rövid isteni tisztelet alatt harmoniumon játszva, énekelni. Ezért fűtőanyag jár. Pályázatok *Hernádnémeti*, (Zemplén) a róm. kath. plébániára küldendők. 1327 1-1

Munkácsi egyházmegye.

Azonnali belépésre keresek jóhangú 18-22 éves róm. kath. orgonista segédet, ki mise, litánia, temetések végzésében jártassággal bír. Teljes ellátás ágyneművel, mosással, 30 kor. havi fizetéssel. Szabad idejében zongorán gyakorolhat. *Harnay* orgonista, zenetanár Munkácson. 1358 1-1

Nagyvárad latin szert. egyházmegye.

A **belényesi** (Bihar m.) róm. kath. osztályon elemi népiskolánál róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetik. Jövedelme közpénz különféle alapokból 794-01 kor. Illetmények 6 katasztr. hold és 461 □ öl szántóföld, 6 köből kétszeres buza, 30 méter tűzifa beszállítva, fél öl széna, megfelelő lakás, melléképületek. Kötelességei: I-VI. o. elemi iskola növendékeinek tanterv szerinti tanítása. Az összes más iskolába járó róm. kath. növendékek egyházi énekre tanítása, kántori teendők végzése. Pályázati kérvények szükséges okmányok más egyéneknél egyházi esketési bizonyítvány is mellékelendők. Kántortanítói próba és választás *október 14-én* reggel 10 órakor lesz. Személyes megjelenés kívánatik, megjelenés utókötséget nem kapnak. A megválasztott az állást 1912 nov. 1-én kötelese elfoglalni. Kérvényeket: *Széles Elek* iskolaszéki elnök címére kell küldeni. Belényes (Bihar m.) 1301 1-1

Nyitrai püspöki megye.

Bérecsi róm. kath. népiskolánál egy osztálytanítói állásra pályázat hirdetik. Fizetése hitközségtől 100 kor., államsegély 900 kor. Ismétlősiskoláért 20 kor. 7 öl fa, melyből a tanterem fűtendő. Lakás és kert. Kérvények *okt. 6-ig*, mikor a választás megtörténik. *Darvai János*, isksz. elnökre Nagysziklás címzendők. 1267 2-2

Trencsénkopári (Várna mellett, Trencsén m.) róm. kath. tanítói állásra pályázat hirdetik. Tót nyelv tudása szükséges. Javadalmazás: államsegély 872 kor., községtől 128 kor., kertilletmény 20 kor., természetbeni lakás. Választás *okt. 17-én* tartatik meg. Kérvények *Cyurinik Pál* bellai plébános, iskolaszéki elnökhöz küldendők. 1311 1-1

Bellazúgi (Várna mellett, Trencsén m.) róm. kath. tanítói állásra pályázat hirdetik. Tót nyelv tudása szükséges. Javadalmazás: államsegély 900 kor., községtől 100 kor., kertilletmény 20 kor., természetbeni lakás. Választás *okt. 17-én* tartatik meg. Kérvények *Cyurinik Pál* bellai plébános, iskolaszéki elnökhöz címzendők. 1312 1-1

A «Népnevelő» 35. számában hirdett **szolopnai** (Trencsén megye) kántortanítói állásra újból pályázatot hirdetek. Választás *okt. 10. Iskolaszéki elnök*. 1321 1-1

Bolesói (Trencsén m.) róm. kath. magyar-tót tanítónői állomásra *okt. 13-ig* pályázat hirdetik. Fizetése 1000

kor., lakbér 200 kor., kerttartalány 20 kor. Az állás azonnal elfoglalandó. Folyamodványok az iskolaszéki elnökhöz címzendők. 1307 1-1

A **morvamogyoródi** (Trencsén m., u. p. helyben) völgyi róm. kath. iskolához tanító vagy tanítónő kerestetik. Javadalma: kétszobás lakás, kert és 1000 kor. Tót nyelv ismerete szükséges. Folyamodványok *okt. 18-ig* az iskolaszéki elnökhöz küldendők. 1326 1-2

Sziklavárhelyen folyó 1912/13. tanévre szükségeltetik róm. kath. okleveles tótul tudó tanítónő, osztályon iskolához. Javadalmazása: 900 kor. előleges havi részletekben és lakás. Kérvény benyújtandó *október 12-ig* az iskolaszéki elnökségéhez Szakacsnyba. Vasutállomás Nagybélic. 1336 1-1

Hegyesmajtényi (Trencsén m., vasuti állomás Bellus) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetik. Lakása két szoba, konyha, éleškamra, gazdasági épületek. Jövedelme: államsegély 655 kor., hitközségtől 238 kor., stóla és templompénztárból 40 kor., 8 pozsonyi mérő alá szántóföld, rét, legelő, konyhakert, 160 gazdától per 4 balyu búkkla házhoz szállítva, melyből a tanterem is fűtendő, 1150 lélek után mise- és stóla-jövedelem, koléda stb. Esetleg püspöki 150 kor. segély. Személyes jelentkezés megkívánatik, tót nyelv ismerete szükséges. Vasárnap ismétlősiskolában a tanítás díjtalan. Próbaorgonálással egybekötött választás *okt. 16-án. Iskolaszéki elnök*. 1356 1-1

A **drétomai** (Trencsén mellett) róm. kath. osztálytanítói állásra *okt. 10-ig*, a választás napjáig pályázat hirdetik. Javadalma államsegéllyel 1000 kor. és 20 kor. kertilletmény, 2 szobás lakás, konyha és kamra. Kérvények drétomai iskolaszéki elnökhöz címzendők. 1345 1-1

Pannonhalmi főapátság.

Tárkány község (Komárom m.) róm. kath. iskolájához a nyolc havi szorgalmi időre helyettes tanító vagy tanítónő kerestetik, míg a rendes tanító katonai kötelezettségét teljesíti. Fizetése havi 80 kor., bútorozott szoba. Mellékjövedelemre számíthat. Határidő *okt. 12. Iskolaszéki elnök*. 1315 1-1

Pécsi egyházmegye.

Nagybicsérdén (Baranya m.) megüresedett osztálytanítói állás a tanév végéig segédtanítóval tölthetik be, akkor bekövetkehető rendes osztálytanítótól leendő megválasztásának kiállításával. Javadalma a rendszeresített díjazás esedékes 9 havi része, bútorozott szoba. Kötelmeit az iskolaszék szabja meg, kántoriakban való segédkezés szükséges. Fölszerelt kérvények *október 20-ig* küldendők az elnökséghez. Állás azonnal elfoglalandó. *Beck Lajos* esp.-pléb. isksz. ülnök. 1363 1-1

A **martonfai** (Baranya) róm. kath. iskolaszéki kántortanító önkéntességi szolgálata miatt október 15-től 1913. június 30-ig terjedő időre segédtanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetése: lakás és havonként 66:66 kor. az iskolai pénztárból. Kötelessége: osztályon mindennapi és ismétlősiskola vezetése és az összes kántori teendők végzése. Csak okleveles, kántorságban jártas férfitanítók pályázhatnak. Okmányok *október 11-ig Schmidt Béla* espereshez Hosszúheténybe küldendők. 1340 1-1

Pályázat: a **magyarszéki** róm. kath. osztálytanítói állásra. Jövedelme 700 kor., negyedévi részletekben a községi pénztárból, 300 kor. fizetésekiegészítés az államtól, alapítványból 8:40 kor. Lakás két szoba, konyha, éleškamra, padlás, pince, kőfaház, új épületben, egy sertesől és kert. Kötelessége egyik tanteremben a mindennapiakat, az ismétlőben a fiúkat tanítani, a kántoriakban díj nélkül segédkezni. Ismétlőkért, kántori segédkezésért 30 kor. tiszteletdíj. A pécs egyházmegyei tanítóegyesületbe tartozik belépni. Tannyelv magyar, a német nyelv bírása és személyes megjelenés előnyös.

Határidő *okt. 20.*, választás *22.* Az állás *nov. 1-én* elfoglalandó. *Kemény Boldizsár* esperes-plébános.

1332 1—1

Pályázat a *mecekpölöskei* kántortanítói állásra *okt. 20-ig*, választás *21-én*. Jövedelme: hitközségtől negyedévi részletekben 600 kor., két öl fa 30 kor., stolaris 10 kor., a politikai községtől 200 kor. Fizetékiegészítés az államtól 154 kor. Lakás 2 szoba, konyha, éléskamra, mosókonyha, istálló, sertésöl, kert. Kötelessége a mindennapi és ismétlőiskolásokot tanítani, a kántoriakat végezni. A pécsygházmegyei tanítóegyesületbe belépni. Tannyelv magyar, a német nyelv bírása előnyös, személyes megjelenés kívánatos. Az állás *nov. 1-én* elfoglalandó. *Kemény Boldizsár* esp.-pléb.

1333 1—1

Rozsnyói püspöki megye.

A *Iosonci* róm. kath. iskolához egy, esetleg két tanítónő választatik *október 10-én*. Fizetése 100 kor. és 1100 kor. államsegély, 200 kor. lakáspénz. 1322 1—1

A *csoltói* róm. kath. elemi iskolához, míg a tanító katonai kötelezettséget teljesíti, helyettes kerestetik, ki misét és temetést végezni tud. Díjazása havi 30 kor., teljes ellátás és stóla. Okmányait azonnal küldje a csoltói (Gömör m.) plébániahivatalhoz. 1351 1—1

A *esomateleki* róm. kath. kántortanítói állásra *okt. 16-ig* pályázat hirdetik, mely napon délelőtt a kántorpróba és választás megejtetik. Javadalma: 12 hold szántó, 4 hold rét (kataszteri jövedelme 36-36 kor.). A községtől készpénz és terményekben a javadalmazási jegyzőkönyv szerint 266-50 kor. Államsegély 698 kor. Kántorságot különböző címeken külön körülbelül 140 kor. Kérvények a plébániai hivatalhoz küldendők Sőregre u. p. Ajnácskő (Gömör m.) Személyes megjelenés kívánatik. 1353 1—1

A *szádudvarnok*i róm. kath. iskolához június 15-ig helyettes tanító kerestetik. Fizetése havi 80 kor. és lakás. Pályázhatnak férfiak, nők, de az orgonálni tudók előnyben részesülnek. Pályázati határidő *október 12.* Cím: *Mohler Károly* esperes-plébános Torna (Abau-Torna m.) 1364 1—1

Székesfehérvári egyházmegye.

Az *adonyi* (Fejér m.) róm. kath. iskolaszék a ker. iskolatestverek vezetése alatt álló háromtanítós fiúiskolájába jelen tanévre kiegészítő tanítót keres. Díjazás: évi 1000 kor., havi előleges részletekben, egy a legszükségesebbekkel bútorozott szoba, 4 m³ tűzifa. Kötelességek szabályzatban, állás *október 15-én* elfoglalandó. Pályázati határidő: *október 9.* *Csöngedy Gyula* esp.-plébános. 1234 2—2

Fehérvár-zámolyi róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetik. Javadalma díjlevél szerint: 23 kat. hold 1014 □öl szántóföld, rét haszonélvezeti joga, párbérszék páronként fél mérő (31 mm.) 273 kor., párbérszék páronként 60 fillér 63 kor., ismétlőiskolaért 46-20 kor., stóla körülbelül 23 kor., államsegély 224 kor., esetleges korpótlék, természetben lakás: két szoba, konyha, istálló, házikert stb. Pályázók kérvényeiket legkésőbb *okt. 16-ig* iskolaszéknek címezve a plébániára küldjék. Választás *okt. 21.* Állás azonnal elfoglalandó. *Iskolaszék.* 1340 1—1

Szepesi püspöki megye.

Felsőzubricai (Árva m.) róm. kath. kántortanítói állásra *október hó 30-ig* pályázat hirdetik. Törvényes javadalmazás, 3 szobás lakás konyhával, éléskamrával, gazdasági épületekkel. Kellően felszerelt kérvények vagy Jablonkára *Pironcsák István* ker. tanfelügyelő, vagy Felsőzubricára *Schwarz Vendel* plébános címére küldendők. 1360 1—1

A *liptószenterzsébetkelecsényi* róm. kath. iskolaszék kántortanítói állásra *okt. 8.* pályázatot hirdet. Kántori

jövedelme: erdő, párbér, stóla 480 kor., tanítói jövedelme tandij címén 180 kor., díjlevél szerint, ezer koronáig államsegéllyel lesz pótolva. Jó lakás mellékhelyiségekkel. Tót nyelv megkívántatik. Kérvények a liptószentmiklósi plébániára címzendők. 1240 2—2

A *gombási* II. róm. kath. iskolánál tanítóhelyettes hét hónapra 800 kor. évi államsegéllyel *okt. 13-án* választatik. Tót nyelv ismerete szükséges. Liptótelepi ker. tanfelügyelőség. 1339 1—1

Szepesudvardi róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat *okt. 20-ra* hirdetik, választás délután. Törvényes fizetés lakással. Tanítási nyelv magyar-tót. A tanító köteles a távollakó lelkes helyett a hittant tanítani. Kántori teendők tot. Kérvények küldendők róm. kath. plébániahivatalhoz Ruszkin (Szepes m.), posta helyben. *Iskolaszék.* 1342 1—1

Az *ábrahámfalvi* (Szepes m.) róm. kath. kántortanítói állomásra *október 15-re* pályázat hirdetik. Jövedelme: 900 kor. államsegély, 100 kor. a hitközségtől, 20 kor. kertvátság, lakás. Kérvények *Sziavkovszky Ferenc* plébános, iskolaszéki elnöknel Ábrahámfalv, posta Ménhárd adandók be. 1344 1—1

Szombathelyi egyházmegye.

A *kemenesszentpéteri* róm. kath. iskolaszék pályázatot hirdet egy okl. helyettes tanítói állásra. Fizetése a rendes osztálytanító fizetéséből az öt megillető rész. Férfitanító hiányában nő is megválasztatik. Okmányok *e hó 15-ig* az iskolaszék elnökéhez küldendők. Az állás azonnal elfoglalandó. 1348 1—1

Az *óber*i (Vas m. p. Szentelek) kath. iskolához *okt. 20-án* elfoglalandó és június 20-ig terjedő szorgalmi időre helyettes tanító kerestetik. Fizetés az 1000 kor. évi fizetésnek a jelzett időre eső részlete, egy bútorozott szoba. Tannyelv magyar-német. Kérvények az óber i plébániahivatalhoz küldendők. 1361 1—1

A *rábasebesi* kántortanítói állásra pályázat hirdetik. Évi jövedelme: 2 szoba, konyha, kamara, istálló stb., konyhakert, 7 hold 775 □öl szántóföld 1600 □öllel számítva 480 kor., a földet a község munkálja 80 kor., párbér után 200 kor., tandij 81-90 kor., tűzifapénz fuvarral 25 kor., stolaris 25 kor., államsegély 510 kor., összesen 1401-90 kor. Pályázati kérvények: iskolaszéki elnök címére Kemenesszentpéter *okt. 19-ig* bezárólag küldendők. Választás *okt. 26-án* d. u. 2 orakor. Személyes megjelenés megkívántatik. Az állás azonnal elfoglalandó. 1349 1—1

Horvátlövői (Vas m., u. p. Németkeresztes) fiókegyház róm. kath. iskolaszéke kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Jövedelme készpénzben 1350 kor., 1000 kor. tanítói, 350 kor. kántori. Korpótlék az államtól. Új lakás. Tannyelv magyar-horvát. Választás *okt. 13-án.* *Iskolaszék.* 1334 1—1

A *damonyai* róm. kath. iskolaszék a tanítónak katonai szolgálata miatt 1912. okt. 15—1913. május 31. időre helyettes tanerőül okl. tanítónót keres. Javadalmazása havi 85 kor. és jó lakás. Folyamodások *október 12-ig* bezárólag *Varga György* plébános címére Répcseszentgyörgy, Vas m., posta Hegyfalu küldendők. Választás *okt. 13-án.* 1331 1—1

A *kondorfai* (Vas m.) róm. kath. iskolához osztálytanító kerestetik. Fizetése egyszobás lakáson kívül 1000 kor., 40 kor. fapénz és 20 kor. kertilletmény. Egy osztályt vezet, az ismétlősöket felváltva tanítja, a kántorokban díjtalanul segítkezik. Pályázati határidő *okt. 12.* Állás azonnal elfoglalandó. Az őriszentpéteri plébániahivatalhoz küldendők a választbélyeges folyamodások. 1328 1—1

A *királyfalvai* (Vas m.) róm. kath. elemi iskolánál az osztálytanítói állomás üresedésbe jövén, erre *okt. 13-ra* pályázat nyitattik. Javadalom: 800 kor. a hitközségtől, 200 kor. államsegélyből, 20 kor. kertpótlék, egy búto-

rozott szoba fűtéssel, takarítással. Kötelesség: az I—II. vegyes osztályt vezetni és a kántori teendőiben segédkezni. Tannyelv magyar-német. A kellően felszerelt kérények okt. 12-ig bezárólag alulirothoz küldendők. Csak férfitanítók pályázhatnak. Az állás azonnal elfoglalandó. Királyfalva (Vás m.) *Baumgartner Ferenc* tb. kanonok, esp.-pléb., isksz. elnök. 1329 1—1

Váci egyházmegye.

Kocséron (Pest m.) egy nő- és egy férfitanítói állásra *október 15-ig* bezárólag pályázat hirdetik. Javadalma mindkettőnek államsegéllyel 1000—1000 kor. törzsfizetés, törvényszerű korpótlék; a nőtanítónak 200 kor. lakbér, a férfinek természetbeni lakás: három szoba, konyha, mellékhelyiség. A férfitanító a kántort akadályoztatása esetén helyettesíteni tartozik, miért is a kántoriakban némi jártasság kívánatik. Ha ez állásra az itt működő tanyai tanítók valamelyike választatnék, úgy a megüresülő tanyai tanítói állásra is ezennel pályázat hirdetik, melynek javadalma szintén ezer kor. törzsfizetés, korpótlék; törvényszerű lakás, 4—500 ööl kert. Kötelessége a püspöki rendszabályok és díjlevélben körülírva. Az okmányok között a családi állapot is feltüntetendő. Az állás legalább nov. 1-én elfoglalandó. *Takács Mihály* esperes-plébános. 1355 1—1

Uri (Pest m.) róm. kath. iskolaszéke férfitanítói állásra *okt. 12-re* pályázatot hirdet. Fizetés: 1000 kor. törzsfizetés, 200 kor. lakás, 20 kor. kertpótlék, 1 erdei ööl fa behuvarozva, gazdasági ismételőert 100 kor., 120 kor. drágasági pótlék. Kötelességei díjleveli szerint. Állás elfoglalása *okt. 15. Iskolaszék.* 1354 1—1

Ceglédre kerések egy jóhangú segédkántort. Fizetése havi 32 kor. és ellátás. Ágynemű, mosás, világítás nincs. *Kirácz Gyula* róm. kath. kántor. 1241 2—2

Zsámboki (Pest m.) tanítói állás megüresedett. Törvényes fizetés, 200 kor. lakbér, 20 kor. helypótlék. Kötelessége díjlevelben; továbbá ifjúsági egyesület vezetni, iskolások miséjén orgonálni vagy rózsaüzért előmondani. Nők is pályázhatnak. Határidő *okt. 19.* Elfoglalandó nov. 1. *Róm. kath. iskolaszék.* 1338 1—1

Ecsér község (főváros mellett) tanítója helyettesítésére, önkéntességi szolgálat miatt, a tanév végéig pályázatot hirdet. Fizetés évi 800 kor., bútorozott szoba. Kötelessége II—III. osztály, gazdasági ismételő tanítása és kántori segédkezés. Állás azonnal elfoglalandó. Kérények Ecserre az iskolaszéki elnökhöz azonnal küldendők. 1324 1—1

Veszprémi egyházmegye.

A zalavári róm. kath. elemi népiskolánál szervezett II-ik osztálytanítói állásra pályázat hirdetik. Jövedelme: 100 kor. a község pénztárából, 900 kor. államsegélyből. Egy szobás lakás a legszükségesebb bútorzattal s takarítás, ¼ hold kert egyenértéke fejében 20 kor. Kötelességei a díjlevelben foglaltainak. Oklevéllel, honossági, a már működésben levők eskübizonyítvánnyal felszerelt kérényeket *október 15-ig* főt. *Mesterházi Imre* plébános úr címére küldjék. Választás okt. 21-én. Az állás nov. 1-én elfoglalandó. *Brichta József*, iskolaszéki jegyző. 1310 1—1

Pályázat a zalaapáti osztyálytanítói állásra. Javadalmazás 200 kor. államsegéllyel együtt 1000 kor. készpénz, bútorozott padlós szoba, fűtés, takarítás. Kötelessége a kétosztályú fiúiskola egyik osztályában a mindennapi tankötelesek vallásérkölcösös oktatása, nevelése. a kántortanítónak akadályoztatása esetében a kántori teendőiben helyettesítése. Választás *október hó 15-én* délelőtt 11 órakor, amikor is az iskolaszék a zalavári apát úr által kijelölt pályázók közül választ. A megválasztott tartozik állását október hó 22-én elfoglalni és a «Gondviselés» című segélyegyletbe belépni. Kellően felszerelt

folymodványok október hó 13-ig küldendők a zalaapáti plébániahivatalhoz. 1308 1—1

Gadányi (Somogy m.) osztálytanítói állásra pályázat hirdetik. Javadalma: államsegéllyel 1000 kor. készpénz, szerényen bútorozott szoba fűtéssel, takarítással és 20 kor. kertillelmény. Kötelességei díjleveli szerint. Nótanítók is pályázhatnak. Pályázati határidő *október 13.* Kérények isksz. elnökhöz (u. p. Meszlegnyő) küldendők. Állás azonnal elfoglalandó. 1320 1—1

Jeles okl. bíró kezdő tanító állást keres. Cím a «Népnevelő» kiadóhivatalában. 1357 1—1

Egy harmadéves tanítójelölt róm. kath. vallású, vidékre tanítónak vagy nevelőnek ajánkozik. Szíves megeresésüket *Dr. P. J.* címen Budapest, III., Zsigmond u. 35. alá kérem. 1359 1—1

Mária énekeink legszebb gyöngyei, 100 szebbnél szebb ének díszes orgonakisérettel, 2 részben. Egy-egy rész 3 kor. együtt a kettő 5 kor. 48 csinos és dallamos orgonadarab 2-40 kor.

Zámbó Károly kántor, Szeged.

50 új gyászmise offertorium 1 kor. Orgonahangok 3, 4 és 5 korona. 469 21—39

MOLNÁR JÓZSEF kántor, Kunszentmiklós

CSODA. rajzminatár 1 könyvben, amely a népszerű mind a hat osztályában tanítandó rajzokat módszeres kidolgozásban, részben színes képekkel tartalmazza. — Megrendelhető 1-70 K előleges beküldése mellett.

Szabó Dénes tanítónál, Ehed, (Maros-Torda vm.), 1228-1

Dallamos präludiumok az összes hangnemből 4 kor.
Miatyánk, Üdvözlégy (ének) 2 kor.
Ünnepi daloskönyv gyermekkorra 3 kor. vegyeskorra 3 kor.
Népszövegségi induló férfiakra 75 fillér.
Kontor Elek Megrendelést kér
kollegánk Budapest, II., Albrecht-út 7. szám.

Legjobb népiskolai daloskönyv a „KIS MUZSIKUS“!

100 gyönyörű magyar népdal *iskolai szöveggel*, 2 gyermekszólamra. Az «Orsz. Kath. Tanügyi Tanács» által approbálva. I—II. füzet ára 1 kor. 60 fill. Kotta nélkül a *falusi gyermekek részére* 40 fill.

Megrendelhető a

SZENT-ISTVÁN-TÁRSULATNAL
(Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Folyó év novemberhó elején jelenik meg az
 első magyarnyelvű nagy kéziatlasz a
 Magyar Földrajzi Intézet r. t.
Világatlasza

95 fő-és 190 melléktérképpel 130 térképlapon
 130,000 nevet tartalmazó névjegyzékkel/ter-
 jedelmes szöveges részzel/ábrákkal.

Szerkesztik:

Gróf Teleki Pál dr. és Kogutomicz Károly dr.

A szerkesztésben a legkiválóbb és leghivatot-
 tabb szakemberek vesznek részt/tehát már ele-
 ve biztosítva van az/hogy az alldeusch atla-
 szok a jövőben Magyarországon nem talál-
 nak vetőre.

Előfizetési feltételeket és mintalapokat kívá-
 natra küldünk. Gyűjtőknek nagy kedvez-
 ményt adunk. (Ingyen példány!) A Világatlasz
 ára diszes felbörkötésben/vagy tokban 50
 korona/lapokban 42 korona.

Magyar Földrajzi Intézet r. t. Budapest 5.
 Rudolf tér (Margithid pesti hidfő)

